

چرتکه

بانهِ،حوزه‌های برای عرضه کالای قاچاق یا شهر ارزان فروشی

بخش اقتصاد– در سالیان اخیر با شنیدن نام شهر بانهِ، کمتر کسی به یاد طبیعت زیبای کردستان می افتد، چراکه این شهر یادآور لوازم خانگی ارزان قیمت شده است.

کالای قاچاق به موضوعی چالش برانگیز در اقتصاد ایران تبدیل شده و بخش قابل توجهی از نارسایی ها و مشکلات امروز اقتصادی کشور، ریشه در این پدیده تلخ دارد.بدون تردید، مقابله و مهار این نارسایی، از ضروریاتی است که در طول سالیان اخیر به کرات مورد تاکید کارشناسان و صاحبنظران اقتصادی، مسئولان و مدیران دلسوز نظام قرار گرفته است.

طبق گزارش‌های منتشر شده، ارزش کالاهای قاچاق حدود ۱۵ میلیارد تومان است، به طور یقین این حجم از واردات غیرقانونی برای کشور که نقشه راه آن در چارچوب سیاست های اقتصاد مقاومتی تعریف شده، سازنده به نظر نمی رسد و می تواند اهداف و دستورکارهای مقتضی برای دستیابی به اهداف بلند اقتصادی را تحت الشعاع قرار دهد.

مقابله با کالای قاچاق مستلزم تأمین مجموعه ای از پیش نیازها و عوامل به هم پیوسته است و در صورت عدم تحقق و حصول آن، دستیابی به موفقیت در بخش مذکور سخت و دشوار خواهد بود.

یکی از حلقه های تاثیرگذار در مقابله با کالای قاچاق معطوف به بخش عرضه می شود که البته طرح این موضوع به معنای محدود شدن صرف و مطلق به این بخش و غفلت از ضروریات دیگر نیست اما به هر ترتیب در سبکی که کارشناسان برای مهار کالای قاچاق تعریف می‌کنند، بخش توزیع از عرصه های قابل توجه به نظر می رسد.

در این میان طرح این سؤال که عمده ترین مبادی قاچاق کجاست، نخستین گام برای محدود سازی عرصه چنین محصولات غیر مجازی محسوب می شود. با نیم نگاهی به مرزها و عرصه‌های جغرافیایی ایران، به این واقعیت پی می‌بریم که برخی از مناطق، به شدت مستعد عرضه و فروش محصولات قاچاق هستند.

در این میان، شهر بانهِ به عنوان یکی از مراکز عرضه کالاها و محصولات قاچاق، بخصوص در بخش لوازم خانگی مطرح است و همواره در طول سال شاهد این امر هستیم که افراد و گروه‌هایی برای خرید محصولات و کالاهای مورد نیاز خود با قیمت نازل تری به این شهر کوچک عزیمت می کنند. برخی از فعالان اقتصادی معتقدند؛ آنچه که باعث پایین بودن قیمت کالاها و لوازم خانگی در این شهر شده به تکرر و تعدد کیفی کالاها باز می‌گردد.

مصطفی زبیرتی، یکی از فعالان عرضه توزیع و فروش لوازم خانگی در گفتگو با باشگاه خبرنگاران جوان، ، با اشاره به ضرورت در نظر گرفتن معیارهای لازم برای خرید محصولات خانگی اظهار کرد: بدون تردید، متقاضی بر اساس میزان هزینه ای که برای خرید محصول مورد نیاز خویش اختصاص داده، قادر به انتخاب کالای مورد نیاز خود خواهد بود.

وی افزود:کم نیستند کالاها و محصولاتی که در شهر بانهِ با قیمت پایین به فروش می رسند، اما بسیاری از این محصولات، فاقد کیفیت لازم هستند و بعد از مدت محدودی استفاده، نواقص آن بروز پیدا می‌کند.

این فعال در بخش عرصه و فروش لوازم خانگی گفت: به تعبیر دیگر در صورت عزم متقاضی برای خرید محصول با کیفیت، میزان هزینه پرداختی به شکل قابل توجهی افزایش خواهد یافت.

زبیرتی تصریح کرد: کالاهای موجود برای عرضه و فروش در شهر بانهِ، بر اساس کیفیت و نوع گارانتی که آن را پوشش می‌دهد، قیمت گذاری می‌شود و گاهی ممکن است یک محصول با نام و طرح مشابه، تنها به دلیل گارانتی که از آن برخوردار است، با افزایش قیمت همراه شود.

وی افزود: البته بنده منکر ارزان فروشی در شهر بانهِ نیستم و به طور قطع افراد و گروه هایی که برای خرید کالا به این شهر سفر می کنند، با علم به اینکه قیمت ها در این شهر متفاوت از دیگر شهرهای کشور است به خرید محصول از بازار این خطه مبادرت می ورزند.

زبیرتی گفت: پیش از آنکه نگاه خود را به یک کالا یا محصول خاص محدود کنیم، باید از این زاویه به موضوع مذکور نگریسته شود که تبعات و پیامدهای خرید لوازم خانگی از بانهِ مشمول چه مواردی می شود.

ارائه ضمانت نامه های بی اصالت در شهر بانهِ

یکی دیگر از نارسایی های مرتبط با خرید لوازم خانگی ارزان قیمت از شهر بانهِ، معطوف به ضمانت نامه هایی می شود که متاسفانه فاقد پشتوانه و اصالت لازم هستند و در صورت بروز ایراد و اشکال در وسایل خریداری شده، امکان ارائه خدمات پس از فروش مناسب و پوشش گارانتی معتبر، برای آن وجود ندارد.خرید کالاهای بی کیفیت، از موضوعاتی است که بسیاری از خریداران لوازم خانگی در شهر بانهِ تجربه کرده اند.

در این میان موضوع قاچاق، از پدیده‌هایی به شمار می رود که در بررسی و تحلیل و آسیب شناسی آن باید به زمینه ها و بستر شکل گیری آن توجه شود، در غیر این‌صورت راه حل‌های تعریف شده برای مهار آن، نتیجه مطلوبی نخواهدداشت.

این قاعده در ارتباط با شهر بانهِ نیز صدق می‌کند. در بررسی زمینه های این عارضه، با توجه به ضریب بیکاری و محدودیت هایی که در فرصت های شغلی در این شهر وجود دارد، متوجه عوامل اثرگذار در شایع شدن این شیوه از داد و ستد خواهیم شد و طبیعتاً مقابله موثر در برابر این عارضه، مستلزم ایجاد و عرضه فرصت های شغلی هر چه بیشتر است، در غیر این‌صورت، ساکنین نواحی این‌چنینی برای تأمین معیشت و نیاز اقتصادی خود، چاره ای جز فعالیت در چنین عرصه هایی نخواهند داشت.

امید آن می رود با فرهنگ سازی و آموزش صحیح و همچنین افزایش ضریب تولید، ایجاد فرصت‌های شغلی در مناطق مرزی و نظارت هر چه بیشتر، بساط شوم پدیده قاچاق برای همیشه از این شهر و دیگر مناطق کشور رخت بر بندد؛ در غیر این صورت با وجود چنین معضلاتی پیمایش صحیح مسیر توسعه اقتصادی راه به جایی نخواهد بُرد.

{اقتصاد}

تولید ملی از بانک‌ها، شکست خورد

بخش اقتصاد– دیرزمانی است که بسیاری از فعالان تولید فریاد می‌زنند، اگر فکری برای برطرف کردن مشکل صنعت کشور نشود، اقتصاد یک بار دیگر به یک رکود بزرگ برمی‌گردد.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، مشکلات بنگاه‌های تولیدی و صنعتی امری نیست که دیگر برای کسی پوشیده باشد. دیرزمانی است که بسیاری از فعالان تولید و مدیران NGOها و اتحادیه‌های تولیدی فریاد می‌زنند، برای نجات تولید ملی باید فکر عاجلی کرد و اگر فکری برای برطرف کردن مشکل صنعت کشور سنجیده نشود، اقتصاد خیلی زود باز به یک رکود بزرگ برمی‌گردد و نه تنها این رکود ممکن است به راحتی قابل حل و فصل نباشد، بلکه با آثار و پیامدهای اجتماعی و امنیتی بزرگی مواجه خواهیم شد.

دلیل این مشکلات بی‌شمار را می‌توان در این نکته دانست که اولاً بنگاه‌های کوچک صنعتی، فاقد ویژگی پویایی هستند و پویایی آنها بطور کامل وابسته به پویایی بنگاه‌های بزرگ است. همچنین در صورتی که نابودی صنعت در آینده رخ دهد، موجب فروپاشی طبقه متوسطی خواهد شد که حیات آن به طور جدی به تولید صنعتی در سطح بنگاه‌های بزرگ وابسته است. در واقع به بیان ساده می‌توان گفت شرایط نرخ رشد سرمایه گذاری در ایران بسیار کند است، یعنی در بخش بزرگی از اقتصاد ما حتی در حد جبران استهلاک هم نتوانستیم رشد قابل قبول ایجاد کنیم.

امروز برخی بنگاه‌های بزرگ صنعتی کشور درگیر ابرمشکلاتی شده اند که پرداخت سوده‌های سرسام آور بانکی یکی از اصلی‌ترین این مشکلات است. به عنوان مثال، ذوب آهن امروز به سود عملیاتی رسیده است،

یعنی ماه به ماه سود می‌دهد؛ اما هنوز بدهی کلانی به بانک‌ها دارد که شاید سال‌ها طول بکشد تا بتوانند آن را تسویه کند. بنگاهی مثل لوله‌سازی اهواز ۸۰ میلیارد تومان وام گرفته اما وام به علاوه سود بانکی انباشته به علاوه جریمه انباشته به حدود ۵۰۰ میلیارد تومان رسیده است. بخش بزرگی از بنگاه‌های ما مساله‌شان ناشی از همین نرخ سود بانکی است که هزینه‌های مالی آنها را افزایش داده است.

مسئله دیگری که به مشکلات واحدهای صنعتی دامن زد، نحوه ناصحیح خصوصی سازی در ۲۰ سال گذشته بود و از آنجاییکه واحدهای صنعتی دولتی به واحدهای خصوصی و نه خصوصی تبدیل شدند، به تدریج از سوددهی آنها کاسته شد و به سمت قهقرا پیش رفتند.

یک نکته مهم دیگر، فناوری فرسوده است. در طول ۱۲ سال گذشته تقریباً هیچ بنگاهی نتوانسته نوسازی صنعتی انجام دهد و در این میان بنگاه‌های صنعتی بزرگی وجود دارد که از ۶۰ سال گذشته ماشین آلات خود را تعویض نکرده اند و تولید آنها به بهره وری پایین و مصرف انرژی بالا می‌انجامد.

در راستای مشخص شدن زوایای بیشتری از این موضوع با دو تن از مسئولان صنعتی کشور به گفتگو پرداخته ایم که در ادامه آمده است.

تولید ملی از بانک‌ها، شکست خورد

عبدالوهاب سهل آبادی رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در گفتگو با خبرنگار صنعت،تجارت و کشاورزی گروه اقتصادی باشگاه خبرنگاران جوان، با گلایه از وضعیت موجود تولید داخلی، اظهار کرد: عجیب است که دولت و مجلس شورای اسلامی در خیلی مواقع از یاد می‌برند سهم تولیدکننده داخلی را پرداخت کنند، اما سازمان‌های دریافت کننده مالیات و بیمه همیشه به موقع

قابل توجه اینکه اگر تولیدکننده‌ای نتواند بدهی خود را به بانک پرداخت کند باید بهره مرکب ۴۰درصدی را بپردازد.

وی با بیان اینکه در حال حاضر تنها ۳۰درصد از ظرفیت بخش صنعت کشور فعال است، گفت: ظرفیت تولید طی سال‌های اخیر نه تنها افزایش نداشته، بلکه میزان اشتغال در استان‌های صنعتی کاهش هم پیدا کرده است.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت با ابراز اینکه عمده تسهیلات ۱۶ هزار میلیارد تومانی دولت برای کمک به تولید صرف به‌روزرسانی دیون تولیدکنندگان به سیستم بانکی شده است، افزود: سهم صنعت‌گران از درآمد حاصله از هدفمندی یارانه‌ها هنوز پرداخت نشده، اما منتظریم دولت بگوید صنعت‌گران چه تقصیری در اتفاقات کشور مانند رکود، هدفمندی یارانه‌ها و تحریم‌ها دارند.

سهلآبادی تصریح کرد: چرا باید تمام تبعات هدفمندی یارانه ها را جامعه صنعتی و معدنی بپردازد؟ در رابطه با مالیات بر ارزش افزوده نیز شرایط وصول دولت با وضع تولید تناقض دارد و تولید را دچار ضرر می‌کند.

وی یادآور شد: با ادامه وضع فعلی، تعداد زیادی از واحدهای صنعتی به‌ناچار تعطیل خواهند شد.

سهل آبادی گفت: وقتی که نرخ ارز با نرخ تورم هماهنگی ندارد ضرر را تولیدکننده متحمل شده و سودها عاید قاچاقچیان می‌شود.

وی تصریح کرد: دولت به‌جای کلنگ‌زنی‌های جدید فکری به حال واحدهای تولیدی فعلی کشور که با مشکلات متعددی روبروه هستند بکند.

راهکار نجات صنعت،مبارزه با فساد است

محمدرضا مرتضوی دبیر خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در گفتگو با خبرنگار صنعت،تجارت و کشاورزی گروه اقتصادی باشگاه خبرنگاران جوان، اظهار کرد: کار ما تولید و شغل ما کارآفرینی است، ما نباید به مسئولان اجازه دهیم که تنها در نقش یک انتقاد کننده از وضع موجود صحبت کنند،بلکه باید راهکار عملی ارائه دهند.

مرتضوی افزود: نظام بانکی تلاش می کند تا آنجا که می تواند به تولید پول

ندهد، چون سود آن پایین است در عوض پول های سیستم بانکی بطور عمده صرف ساخت مراکز خرید و ساختمان هایی می شود که هیچ تاثیر مثبتی در نظام اقتصادی کشور ندارد و حتی در مقابل با سیاست های حمایت از تولید

است.

وی اضافه کرد: به بانک ها توصیه می کنم که این مسیر، مسیر ورشکستگی ملی است و راه نجات کشور تولید و اشتغال است.

مرتضوی گفت: برای حمایت از تولید باید به پاختاست و همه در جامعه مسئولیم به هر نحوی که می توانیم از تولید حمایت کنیم.

دبیر خانه صنعت، معدن و تجارت ایران افزود: یکی از مهم ترین راه‌های مقابله با مشکلات تولید این است که همه مسئولان و مردم، به فکر نابودی فساد اداری باشند.

خودکفایی در محصولات کشاورزی تا چه میزان محقق شد

ای مرتفع و تسهیل خواهد شد.

واردات ارزان قیمت، منافع بلند مدت کشور را به مخاطره می اندازد

یکی از دلایل جذابیت واردات محصولات کشاورزی خارجی به کشور، به قیمت پایین تر آن نسبت به تولید داخلی معطوف می شود که اساسا ریشه وابستگی غذایی بسیاری از کشورهای در حال توسعه، به همین تفاوت قیمت میان محصولات خارجی و داخلی باز می‌گردد. سیاست کشورهای مبداء برای افزایش حجم صادرات به بازارهای هدف نیز این‌چنین طراحی می شود که با قیمت تمام شده، حداقلی شرایطی را فراهم کنند که مسئولان کشورهای هدف، به واردات هر چه بیشتر ترغیب شوند و به نظر می‌رسد این دامی نخ نما شده است که باید برای مدیریت هر چه شایسته تر آن تدابیر لازم اتخاذ شود تا با در دستور کار قرار گرفتن تدابیر مقتضی در چنین دام هایی گرفتار نشویم.

واردات محصولات کشاورزی و صادرات هر چه بیشتر کشورهای مبداء را می‌توان منطق ایجاب می‌کند با پرداخت یارانه به کشاورزان، انگیزه لازم برای کشت و زراعت در آنها حفظ شود، در غیر این‌صورت با زیان ده شدن فعالیت کشاورزی، ظرفیت های زراعی و باغداری کشور تخریب می شود و از این آسیب کلیت کشور، اقتصاد مملکت و منافع بلند مدت این مرز و بوم به مخاطره می افتد.

واردات محصولات کشاورزی و صادرات هر چه بیشتر کشورهای مبداء را می‌توان

به توطئه ای پنهان، نرم و زیرپوستی تشبیه کرد و زمانی آسیب‌ها و خسارت آن بروز پیدا می‌کند که بازگشت به گذشته و اصلاح وضعیت ایجاد شده بسیار سخت و در مواقعی غیرممکن خواهد بود.

امید است با پیش بینی تمهیدات لازم، پیش از آنکه خیلی زود دیر شود؛ از این دام و مَهلکه خسارت بار خارج شویم، چراکه ماندن هر چه بیشتر در این دام، آینده ای نگران کننده را برای اقتصاد و امنیت غذایی کشور رقم خواهد زد.

۴۵ هزار شغل خانگی در نوبت تسهیلات

شروط مهم در پرداخت تسهیلات مشاغل خانگی

– انطباق طرح‌ها با ظرفیت و اولویت‌های استان

– آمادگی متقاضیان برای ورود به بازار و داشتن توان و برنامه‌ای منسجم برای بازاریابی و فروش و اتصال به بنگاه‌های بزرگتر

– توجه به نوع و حجم فعالیت و عدم اصرار بر پرداخت سقف تسهیلات و یا

اعطای یکسان تسهیلات به همه متقاضیان

علاوه بر این ۱۰ درصد از تسهیلات طرح «اشتغال پایدار روستائی و عشایر» به مشاغل خرد و خانگی اختصاص یافت است. با این حال به رغم این فعالیت‌ها،

علی ربیعی وزیر کار در نشستی با حضور دست اندرکاران و مدیران اشتغال این وزارتخانه تکالیف جدیدی برای مدیران این حوزه به شرح زیر تبیین کرد:
– باید برش‌های استانی در رسته‌های مشاغل خانگی منطبق بر شهرها و روستاهاشناسایی شوند

– مرکز مطالعات مشاغل خانگی باید راه اندازی شود

– سال ۹۷ باید به گونه‌ای برنامه ریزی کنیم که به تفکیک مشخص شود چه تعداد از حدود یک میلیون شغل هدفگذاری شده، در حوزه مشاغل خانگی ایجاد می شوند.

– الگوی مشاغل خانگی باید در ۳۱ استان کشور بر اساس مطالعات دقیق از منطقه پیاده سازی شود.

– گونه‌های مختلف مشاغل خانگی شناسایی و معرفی شوند.

– در استان‌ها باید مروج، تسهیل گر و پشتیبان مشخص برای توسعه مشاغل

بخش اقتصاد– خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی، پایه اصلی تامین خوراک جامعه است اما متاسفانه نتیجه حاصل شده، امیدوارکننده نیست.

یکی از ارکان و ستون های اصلی برای دستیابی به توسعه اقتصادی به حوزه زراعت و کشاورزی کشور معطوف می شود و این قاعده ای است که تنها به مرزهای جغرافیایی این مرز و بوم خلاصه نمی شود و در ارتباط با دیگر کشورهای جهان نیز این قاعده جاری است. به واقع با مطالعه روند توسعه و شکوفایی اقتصادی کشورهای قدرتمند جهان به این واقعیت پی می‌بریم که اکثریت قریب به اتفاق آنها، با تلاش در جهت خودکفایی و توانمند سازی در بخش زراعت و کشاورزی موفق به فتح قله های پیشرفت و موفقیت شده اند.

بدون تردید، برای کشور پهناوری چون ایران با ۸۰ میلیون نفر جمعیت و قرارگرفتن در منطقه‌ای استراتژیک در جهان، موفقیت هر چه بیشتر در بخش کشاورزی و زراعت، ضرورتی است که اجتناب و گریز از آن ناممکن است.

این قاعده، روندی تجربه شده در بسیاری از کشورهای توسعه یافته جهان است که در ذیل سیاست های اقتصاد مقاومتی نیز، خودکفایی هر چه بیشتر در این بخش مورد تاکید قرار گرفته است.

به واقع، شایسته است کشور ایران نه تنها در حوزه مذکور خودکفا شود، بلکه به عنوان منبعی برای تامین نیازهای منطقه و جهان، نقش هر چه بیشتری را ایفاء کند اما واقعیت‌های موجود اقتصادی کشور، حرکت موثر و شایسته در این مسیر را به آندان متبادر نمی سازد و به نظر می‌رسد، استمرار این روند، تأمین کننده منافع و مصالح ملی کشور و مردم نخواهد بود.

طرح این موضوع به معنای عدم دستیابی به هیچ‌گونه توفیقی در عرصه زراعت و کشاورزی نیست، اما به طور یقین با توجه به شرایط سخت اقتصادی فعلی کشور، افزایش ۳۰ درصدی واردات محصولات زراعی و کشاورزی در طول ۴ تا ۵ سال

اخیر به نسبت دولت پیشین، خبری نوید بخش نیست و می‌طلبد با جدیت هر

بخش اقتصاد– در حال حاضر ۴۵ هزار و ۵۰۰ طرح برای ایجاد کسب و کار خانگی در نوبت دریافت تسهیلات هستند که ۶۹۰۰ میلیارد ریال تسهیلات برای پاسخ به نیاز این متقاضیان مورد نیاز است.

به گزارش مهر، ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی به عنوان بخش مهمی از سیاست‌های وزارت کار برای توسعه اشتغال هدفگذاری شده است که البته حمایت از ایجاد کسب و کارهای گروهی تحت عنوان فعالیت‌های پشتیبان، نسبت به کسب و کارهای مستقل در اولویت قرار دارند.

در همین راستا، سقف تسهیلات پرداختی برای اشخاص متقاضی ایجاد مشاغل خانگی «به صورت مستقل و فردی» از «۵ میلیون تومان، در سال جاری به ۲۰ میلیون تومان رسید اما برای متقاضیان ایجاد «کسب و کارهای گروهی» تحت عنوان فعالیت پشتیبان، سقف این تسهیلات از ۷۵ میلیون تومان به ۱۰۰ میلیون تومان (در صورت ارائه طرح توجیهی) افزایش یافت.

اما در حال حاضر ۴۵ هزار و ۵۰۰ طرح برای ایجاد کسب و کار خانگی در نوبت دریافت تسهیلات هستند که ۶۹۰۰ میلیارد ریال تسهیلات برای پاسخ به نیاز این متقاضیان مورد نیاز است.

۳۳ هزار و ۸۰۰ طرح باقیمانده از سال های ۹۴ و ۹۵ نیز در نوبت دریافت تسهیلات قرار دارند و ۵۰۷۰ میلیارد ریال تسهیلات نیز برای این طرح‌های مورد نیاز است.